

בסוד עטרות שמתעטרים, כדכתיב: 'צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו'. יקראו בכינוי 'חתן וכלה' איש ואשתו, ויקראו אז הבינה 'חמות', והחכמה 'חמיה'. ויש בענין אותה ההזדווגות כמה וכמה בחינות ומדרגות. ועל דרך זה יקיש המעיין לכל עניני ההזדווגות הנזכרים בחכמת הקבלה – עכ"ל.

וזה לשון בעל 'ספר האורה': דע כי אמיתת עצם הכורא יתברך אינה משוגת לזולתו, ואין בכל המוני מעלה יודעים מקומו כל שכן אמיתת עצמותו. מה הם אומרים? 'ברוך כבוד ה' ממקומו' – בכל מקום שהוא. ואם בעליונים כן, בתחתונים על אחת כמה וכמה! ואותן הענינים שאנו קוראים בתורה כגון 'יד' או 'רגל', 'אוזן', 'עין', וכל כיוצא בהם – דע והאמן כי כל אותן הענינים אף על פי שהם מורים ומעידים על גדולתו ואמיתו, אין כל בריה יכולה לדעת ולהתבונן מהות אותו הדבר הנקרא 'יד' או 'רגל' או 'עין' או 'אוזן' וכיוצא. ואל יעלה בדעתך כי 'עין' כצורת עין ממש, או 'יד' כצורת יד ממש, או 'רגל' כצורת רגל ממש. אבל הם ענינים פנימיים באמיתות מציאות השם יתברך, והם המקור שהשפע יוצא מהם לכל הנמצאים. אבל אין שם מהות כמהות יד, ולא תבנית כתבנית יד – כמו שאמר הכתוב: 'ואל מי תדמיוני ואשוה'. ודע והבן שאין בינו ובינינו דמיון מצד העצם והתבנית, אלא שצורת האברים אשר בנו הן עשויים בדמיון סימנים לענינים פנימיים סתומים עליונים שאין הדעת יכול לדעתם אלא כדמיון זכרון – כמו שכותב 'ראובן בן יעקב', שאין אלו האותיות צורתו ועצמותו של ראובן בן יעקב, אלא לזכרון וסימן כנגד אותו עצם והתבנית הידוע שנקרא ראובן בן יעקב. ולפי שהשם יתברך רצה לזכותנו ברא בגוף האדם צורת האברים בדמיון וסימן למעשה מרכבה, כדי שאם יזכה האדם לטהר אבר מאבריו יהיה אותו האבר כדמיון כסא לאותו דבר עליון הפנימי הנקרא בשם זה. וזהו הסוד שאמרו חז"ל 'האבות הן הן המרכבה'. וזהו הסוד שהחכמת הקבלה תיחס שבע הספירות שהן המדות 'חסד גבורה תפארת נצה הוד יסוד ומלכות' לשבעת הצדיקים שנקראים שבעת הרועים – 'אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף דוד', וכן כעין זה לפי ערך מדרגתם הם צדיקי האמת שבכל דור ודור – עכ"ל.

כל אותה השקפה קטנה הוכרחתי להביא כאן ביותר בשביל שיר השירים המדבר כולו על דרך משל בתוארים גשמיים, והוא קודש קדשים – הכל מוסב על הספירות ועולמות העליונים שהם כולם רוחניים. והם בבחינת זכרים ונקבות זה משפיע לזו, ומקבלין דין מן דין במדרגות שאין להם שיעור ומספר. לכן צריך המעיין לזכור כל זה ולהזהר לבל יפול הלילה בטעות.

ואף גם זאת ידעתי ושמעתי הקושיות והשאלות של איש הירא ורך הלבב לאמר: 'למה יכנס האדם בענינים האלה פן יחרסו אל ה' לראות וגו', הלא מוטב להסתפק בפשטיות התורה בלבד? לפיכך אביא כאן תשובות המקובלים הקדמונים צדיקים ויסודי עולם אשר כתבו בענין זה. וזה לשונם: דע כי חיוב ידיעתו יתברך מוטל על כל תלמיד חכם שיש בו דעת להכיר את בוראו כמו שכתוב 'דע את אלהי אביך ועבדהו'. וזהו שאמר בזוהר חדש שעל שיר השירים (בדף יח ע"א), וזה לשונו: חכמתין דאצטריך בר נש למנדע – חד למנדע ולאסתכלא ברוא דמאריה. וחד למנדע ליה לגופיה – לאשתמודע מאן איהו ואיך אתברי ומאן אתי ולאן יהך, ותיקונא דגופא היאך אתתקן, והאיך איהו זמין למיקם בדינא קמי מלכא